

ב-1 חזרתי לירושלים.

בירושלים נודע לי לתמונה הגדולה, שראש עיריית תל-אביב גזר עוצר על העיר בהסכמת הוועד הלאומי.

ב-4:30 בירור עם זכר שבא באופן מיוחד מתל-אביב בדבר הפצב בבית עשה. בסביבה יש כנופיות ויש צורך להשיג נשק מאת הממשלה וכמו כן מכונית משוריינת. הוטל על גורדון לסדר את הדבר הזה.

19.7.39

ירושלים, 19.7.39.

באה אצלי משלחת מאנשי הרטוב: בכר, בן-לוי ועוד. הם יושבים כבר 42 שנה בהרטוב. עד 1929 לא שנו לשום מוסד. בפרעות של אב באותה שנה נהרסה המושבה ואנשי הרטוב התגלגלו כשנה בתל-אביב. קרן שזרה עשתה תכנית להשקעה, אולם הרב לא יצא לפועל. קבלו רק עשרת אלפים לא"י לבנין ואינווסטר. המקוב כמו שהוא איבנו יכול להתקיים מפני מיעוט החושבים. כופר-הישוב הקציב 4 לא"י לחודש ל-8 משפחות כתור נוטרים. אולם מיוני ואילך פסלמים רק 18 לא"י לכולם. בתנאים אלה אין להם אפשרות של קיום. הם סגרים להגדיל את המושבה על ידי הכנסת קבוצה לאדמת גולדברג כשטח של 1200 דונם, יש גם לחברת שמסון 600- דונם שדכת פלחה, אפשר גם לרכוש אדמה בסביבה. מצרעה (?) אפשר לרכוש כ-200 דונם במחיר מ-4 עד 3 לא"י; גם במנזר היווני יש 26 אלף דונם, ואפשר לרכוש מהנז 19 אלף דונם. לפני המאורעות דרשו בעד האדמה הזאת 125 אלף לא"י. הבשחתי לכרר עם מחלקת ההתישבות ועם קרן הקיימת מה שאפשר לעשות להגדלת הנקודה.

ב-10:30 באה משלחת מקרית חרושת. שהיתה אצלי בבקורי האחרון בחישה. התחבורה למקום שרם סודרה והם יהיו גאלצים לעזוב את המקום. הבשחתי לפנות בענין זה לוועד הקהלה בחישה.

ב-1 באה אצלי משלחת מהגליל התחתון: צימרמן, רקלים ופבריקנט. הם דורשים הרחבת הישוב בסג'רה ע"י העברת אדמת נסעים לקרן הקיימת. האדמה היא כרגע בירי הרב שישלבוים ונתן קפלן. גם אפ"ק יש לו זכויות באדמה זו. השטח הוא 6000 דונם. הם רוצים שיוקם מחנה שיעלה כ-3,000 לא"י. פיק"א, לפי דבריהם, תשתתף בשליש. מרגולים מאפ"ק הבטיח לצימרמן להשתתף בהקמת המחנה, מירקין הבטיח להשתתף בשם פיק"א. הבשחתי לשפל בענין הזה.

ב-1:30 אהרן חיים כהן מנסר לי, שיש חוגים ערבים רבים הרוצים להתקרב ליהודים. כי הם עיפו כבר מהסכסוכים הפנימיים ומהסכסוכים שבין יהודים וערבים.

אחר הצהריים יצאתי לנען ושמעתי בענין רב את תשובתו של שבנקין לויכוח על האיחוד.

20.7.39

שבתי בבוקר מנען לתל-אביב וב-10 נפגשתי עם פ.ר. הוא ראה בלונדון את לורד לוי ודן אתו על השאלה הא'ית. לוי סיפר לו שהוצעה לו הנציבות בארץ, אבל הוא רש ססכות מלאה וכשלא ניתנה לו - סירב. פ.ר. שאל לדעתי על לוי. הוא הציע ללוי גיוס 20 אלף יהודים לצבא האנגלי בארץ. לוי שאל: וערבים? - אמר פ.ר.: יגיסו גם ערבים. לוי הביא הצעה זו למ.ס. ופ.ר. הוזכר לפגישה עם מ.ס. הוא אמר שיפנה ש בענין זה לנציב, כאשר פ.ר. שאל אותו: מה יחסך אתה לענין? - ענה: יחסי חיובי. אמרתי לפ.ר. שאני מצטער: (א) על הליכתו למ.ס.; (ב) על הסכמתו לגיוס 20 אלף ערבים. יחסי ללוי הוא חיוביים. ב-4 ישיבה עם נשיאות כומר הישוב והעיריה שנמשכה עד 8:30. הסברתי את עמדת ההנהלה בשאלות הריאורגניזציה ואף אחד מהכרי הנשיאות לא חלק על עמדתנו. רק רוקח ביקש עוד להתישב בדבר.

בערב ישיבת ועדת החמשה, שהוקדשה בעיקר לשאלת הרביזיוניסטים. נבעתי בהצעת ההסכם של אליהו. רמז ושפרינצק תמכו בהסכם. ברל הציע שנוסח ההסכם יבדק קודם כל ע"י אליהו ועל ידי.

21.7.39

יצאתי בבוקר לדפנה, חן א-דוויר, כפר גלעדי.